

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG THẢO LUẬN HỌC PHẦN ĐƯỜNG LỐI QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM CHO SINH VIÊN TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH, ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Hoàng Quốc Huy, Mai Thanh Hải, Dương Trường Sinh
Trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: Bài viết phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn của hoạt động thảo luận trong học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh – Đại học Thái Nguyên. Trên cơ sở đó, nhóm tác giả đề xuất các yêu cầu nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận như: bảo đảm định hướng chính trị – tư tưởng; tăng cường tính khoa học, sư phạm và thực tiễn; đổi mới phương pháp, hình thức, phương tiện dạy học theo hướng chuyển đổi số; phát triển năng lực, kỹ năng mềm của sinh viên; và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên. Kết quả nghiên cứu góp phần khẳng định vai trò của thảo luận trong việc hình thành bản lĩnh chính trị, ý thức quốc phòng và năng lực công dân cho sinh viên trong thời kỳ mới.

Từ khóa: Thảo luận; giáo dục quốc phòng và an ninh; đường lối của Đảng; sinh viên; Đại học Thái Nguyên.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF DISCUSSION ACTIVITIES ON THE COURSE ON THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY POLICY OF THE COMMUNIST PARTY OF VIETNAM FOR STUDENTS AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION, THAI NGUYEN UNIVERSITY

Abstract: The article analyzes the theoretical and practical foundations of discussion activities in the course The Party's Guidelines on National Defense and Security of the Communist Party of Vietnam at the Center for National Defense and Security Education, Thai Nguyen University. Based on this foundation, the authors propose key requirements to improve the effectiveness of discussions, including ensuring political and ideological orientation; enhancing scientific, pedagogical, and practical aspects; innovating teaching methods, forms, and means in line with digital transformation; developing students' competencies and soft skills; and improving lecturer quality. The findings affirm the essential role of discussions in fostering students' political awareness, national defense consciousness, and civic responsibility in the new era.

Keywords: Discussion; national defense and security education; Party's guidelines; students; Thai Nguyen University.

Nhận bài: 20/09/2025

Phản biện: 20/10/2025

Duyệt đăng: 25/10/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong hệ thống giáo dục quốc phòng và an ninh ở các trường đại học hiện nay, học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam có vai trò đặc biệt quan trọng. Đây là môn học giúp sinh viên nhận thức sâu sắc hơn về quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; hình thành lập trường chính trị, lòng yêu nước, tinh thần cảnh giác cách mạng, cũng như ý thức trách nhiệm công dân trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia.

Hoạt động thảo luận là một trong những hình thức tổ chức dạy học tích cực, giúp sinh viên chủ động lĩnh hội tri thức, rèn luyện năng lực tư duy, kỹ năng phản biện, làm việc nhóm và trình bày ý kiến. Tuy nhiên, thực tế giảng dạy tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên cho thấy, hiệu quả hoạt động thảo luận còn chưa tương xứng với tiềm năng. Một bộ phận sinh viên chưa thật sự tích cực, chưa hứng thú tham gia; giảng viên còn lúng túng trong đổi mới phương pháp, công cụ hỗ trợ còn hạn chế.

Trong bối cảnh giáo dục đại học đang đẩy mạnh chuyển đổi số và đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng lấy người học làm trung tâm, việc nghiên cứu, đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận trong học phần này có ý nghĩa quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng ý thức quốc phòng, an ninh cho sinh viên toàn Đại học Thái Nguyên.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn của việc nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam

Hoạt động thảo luận trong giảng dạy đại học là một hình thức tổ chức dạy học tích cực, trong đó sinh viên được tham gia vào quá trình trao đổi, phản biện, hợp tác nhằm khám phá tri thức, khẳng định quan điểm và phát triển năng lực tư duy độc lập. Theo quan điểm của lý thuyết kiến tạo (Constructivism), tri thức không phải là sự truyền thụ thụ động từ giảng viên sang người học mà là

kết quả của quá trình người học chủ động kiến tạo thông qua trải nghiệm, phân tích và chia sẻ. Trong học phần “Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam”, hoạt động thảo luận có vai trò đặc biệt trong việc giúp sinh viên tiếp cận, hiểu sâu và vận dụng những nguyên lý, quan điểm, chủ trương của Đảng về nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Về bản chất, thảo luận học phần không chỉ là công cụ truyền đạt kiến thức mà còn là phương tiện rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức và năng lực hành động của sinh viên. Khi tham gia thảo luận, người học được rèn luyện năng lực tư duy phản biện, khả năng liên hệ lý luận với thực tiễn, kỹ năng giao tiếp, hợp tác, trình bày, lắng nghe và phản hồi. Đây là những năng lực cốt lõi của người trí thức trẻ trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0, đồng thời phù hợp với định hướng giáo dục toàn diện mà Đảng ta đã xác định trong Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Từ góc độ lý luận dạy học, hiệu quả của hoạt động thảo luận phụ thuộc vào ba nhóm yếu tố: (1) yếu tố sư phạm, gồm năng lực tổ chức, định hướng, điều hành của giảng viên; (2) yếu tố người học, gồm nhận thức, thái độ, kỹ năng, khả năng tự học và tinh thần trách nhiệm của sinh viên; (3) yếu tố môi trường và điều kiện bảo đảm, bao gồm cơ sở vật chất, học liệu, phương tiện công nghệ thông tin và cơ chế đánh giá. Các yếu tố này có mối quan hệ biện chứng, tác động lẫn nhau; nếu thiếu một trong ba trụ cột trên thì hoạt động thảo luận sẽ khó đạt được mục tiêu phát huy năng lực người học.

Về mặt nội dung, thảo luận học phần “Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam” cần hướng đến việc làm rõ ba khía cạnh chủ đạo:

Một là, nhận thức sâu sắc bản chất, mục tiêu, quan điểm chỉ đạo và những nguyên tắc cơ bản trong đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng.

Hai là, phân tích mối quan hệ giữa quốc phòng, an ninh và các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, đối ngoại trong chiến lược bảo vệ Tổ quốc.

Ba là, nhận diện, đánh giá các thách thức an ninh truyền thống và phi truyền thống, đồng thời xác định vai trò, trách nhiệm của sinh viên – lực lượng trí thức trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Như vậy, về phương diện lý luận, việc nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần này là yêu cầu tất yếu nhằm cụ thể hóa chủ trương đổi

mới phương pháp giảng dạy trong giáo dục đại học, góp phần hình thành thế hệ sinh viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực nhận thức và hành động khoa học, phù hợp với mục tiêu giáo dục quốc phòng và an ninh toàn dân.

Thực tiễn giảng dạy học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên trong thời gian qua cho thấy, hoạt động thảo luận đã được tổ chức thường xuyên, góp phần tích cực trong việc giúp sinh viên củng cố kiến thức, mở rộng hiểu biết và phát huy tính chủ động học tập. Hằng năm, hàng nghìn sinh viên của các trường đại học thành viên tham gia học tập tại Trung tâm, trong đó học phần này luôn giữ vị trí trọng yếu trong chương trình giáo dục chính trị, quốc phòng. Giảng viên của Trung tâm có trình độ chuyên môn vững, nhiều người có kinh nghiệm công tác trong Quân đội nhân dân Việt Nam, nắm chắc đường lối, chủ trương, nghị quyết của Đảng và có khả năng gắn kết lý luận với thực tiễn quốc phòng, an ninh hiện nay.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động thảo luận vẫn bộc lộ một số hạn chế và bất cập. *Thứ nhất*, nội dung thảo luận ở một số buổi học còn mang tính khái quát, chưa thực sự gắn với các vấn đề thời sự quốc phòng, an ninh của đất nước, dẫn đến việc sinh viên khó phát huy năng lực tư duy độc lập. *Thứ hai*, hình thức thảo luận chủ yếu vẫn theo mô hình truyền thống (giảng viên nêu câu hỏi, sinh viên trả lời), chưa đa dạng về kỹ thuật dạy học tích cực như mô phỏng tình huống, tranh biện nhóm, hội thảo chuyên đề. *Thứ ba*, nhiều sinh viên còn tâm lý e dè, ngại phát biểu, thiếu kỹ năng phản biện và chưa chuẩn bị chu đáo trước khi tham gia. *Thứ tư*, cơ chế đánh giá kết quả thảo luận còn đơn giản, nặng về điểm số, chưa có tiêu chí phản ánh đúng năng lực tư duy và mức độ sáng tạo của người học. Cuối cùng, hạ tầng công nghệ phục vụ thảo luận trực tuyến hoặc kết hợp còn hạn chế, chưa được khai thác hiệu quả trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục.

Bên cạnh những khó khăn đó, nhiều yếu tố thuận lợi đang tạo điều kiện cho việc đổi mới hoạt động thảo luận. Cụ thể, Ban Giám đốc Trung tâm và Đại học Thái Nguyên đang triển khai mạnh mẽ chương trình chuyển đổi số trong giảng dạy, đầu tư trang thiết bị hiện đại, phòng học thông minh và hệ thống học liệu điện tử. Đội ngũ giảng viên trẻ, có trình độ cao, năng động, nhiệt huyết, sẵn sàng tiếp cận các phương pháp sư phạm mới.

Sinh viên được tiếp cận nguồn tài nguyên học tập phong phú, có khả năng sử dụng công nghệ thông tin linh hoạt, đây là nền tảng tốt để hình thành môi trường thảo luận mở, đa chiều.

Từ cơ sở thực tiễn đó, có thể khẳng định rằng việc nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần này là một yêu cầu tất yếu, khách quan, không chỉ nhằm cải thiện chất lượng dạy học, mà còn nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục quốc phòng, an ninh theo hướng phát triển năng lực và phẩm chất người học. Để đạt được điều này, cần có hệ thống giải pháp đồng bộ: Nâng cao nhận thức của giảng viên và sinh viên; đổi mới nội dung, hình thức tổ chức; tăng cường ứng dụng công nghệ; hoàn thiện cơ chế đánh giá và tạo dựng môi trường học tập dân chủ, sáng tạo. Đây là những điều kiện bảo đảm để hoạt động thảo luận thực sự trở thành động lực đổi mới phương pháp giảng dạy, góp phần hình thành cho sinh viên Đại học Thái Nguyên bản lĩnh chính trị vững vàng, tư duy khoa học và tinh thần trách nhiệm với Tổ quốc.

2.2. Một số yêu cầu nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam

Việc nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam cho sinh viên tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên đặt ra nhiều yêu cầu khách quan, xuất phát từ mục tiêu giáo dục toàn diện, phát triển phẩm chất và năng lực của người học, đồng thời đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư, chuyển đổi số và sự phát triển mạnh mẽ của tri thức quốc phòng, an ninh hiện nay.

Trước hết, cần bảo đảm yêu cầu về định hướng chính trị, tư tưởng trong toàn bộ hoạt động thảo luận. Học phần Đường lối quốc phòng và an ninh không chỉ truyền đạt tri thức khoa học về lĩnh vực quốc phòng, an ninh mà còn mang sứ mệnh quan trọng trong việc giáo dục lý tưởng, bồi dưỡng lòng yêu nước, củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Vì vậy, các buổi thảo luận phải được định hướng chặt chẽ về tư tưởng, đảm bảo mọi nội dung, câu hỏi và vấn đề đưa ra đều góp phần giúp sinh viên hiểu đúng, thấm sâu và tin tưởng vào đường lối, quan điểm của Đảng trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân vững mạnh. Mỗi cuộc thảo luận không chỉ là dịp để trao đổi kiến thức,

mà còn là cơ hội để sinh viên rèn luyện bản lĩnh chính trị, hình thành năng lực tư duy lý luận, và củng cố thái độ chính trị đúng đắn trước các vấn đề thực tiễn của đất nước.

Hai là, cần bảo đảm yêu cầu về tính khoa học, tính sư phạm và tính thực tiễn trong tổ chức hoạt động thảo luận. Giảng viên phải thiết kế chủ đề thảo luận trên cơ sở chuẩn đầu ra của học phần, phù hợp với trình độ nhận thức, đặc điểm ngành học và tâm lý lứa tuổi sinh viên. Nội dung thảo luận cần có tính gợi mở, hướng sinh viên vào việc phân tích, đánh giá, phản biện và đề xuất giải pháp đối với các vấn đề quốc phòng, an ninh cụ thể như: quan điểm của Đảng về xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân, kết hợp phát triển kinh tế với củng cố quốc phòng, an ninh, bảo vệ chủ quyền biển đảo, an ninh phi truyền thống, hay đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” trên không gian mạng. Hoạt động thảo luận phải được tổ chức theo quy trình khoa học: Chuẩn bị, thực hành, tổng kết, trong đó giảng viên đóng vai trò chủ đạo định hướng, còn sinh viên là chủ thể tích cực khám phá và sáng tạo tri thức.

Ba là, phải đảm bảo yêu cầu đổi mới phương pháp, phương tiện và hình thức tổ chức thảo luận phù hợp với xu thế chuyển đổi số giáo dục hiện nay. Bên cạnh hình thức thảo luận trực tiếp, cần đẩy mạnh tổ chức thảo luận trực tuyến, sử dụng hệ thống học tập điện tử (LMS), diễn đàn học tập, phần mềm tương tác nhóm hoặc các công cụ số hóa như Padlet, Mentimeter, Google Classroom, Zoom... để sinh viên có thể trình bày, phản biện và trao đổi mọi lúc, mọi nơi. Việc kết hợp giữa hình thức thảo luận trực tiếp và trực tuyến (blended discussion) sẽ giúp mở rộng không gian học tập, gia tăng tính linh hoạt, cá thể hóa hoạt động học và tạo điều kiện để mọi sinh viên đều có cơ hội tham gia, bày tỏ ý kiến. Đồng thời, cần tăng cường ứng dụng công nghệ mô phỏng, bản đồ số, video tình huống hay các dữ liệu thực tế trong lĩnh vực quốc phòng – an ninh để tăng tính trực quan, hấp dẫn và tính thực chứng của buổi thảo luận.

Bốn là, phải đáp ứng yêu cầu phát triển năng lực nghề nghiệp và kỹ năng mềm thông qua hoạt động thảo luận. Sinh viên khi tham gia thảo luận không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn được rèn luyện năng lực tư duy phản biện, kỹ năng trình bày, lập luận logic, kỹ năng làm việc nhóm, quản lý thời gian, và đặc biệt là năng lực xử lý, đánh giá thông tin từ nhiều nguồn khác nhau. Đây là những kỹ năng thiết yếu trong môi trường học tập đại học hiện đại, đồng thời cũng là yêu cầu cơ bản đối

với công dân trẻ trong thời kỳ hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa. Giảng viên cần chủ động giao nhiệm vụ học tập mang tính nghiên cứu, khuyến khích sinh viên tự tìm tài liệu, phân tích tình huống, viết báo cáo, trình bày và phản biện, từ đó hình thành thói quen học tập chủ động, tự giác, sáng tạo.

Năm là, phải bảo đảm yêu cầu về điều kiện bảo đảm và môi trường giáo dục thuận lợi. Cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật, không gian học tập và tài liệu tham khảo có vai trò quan trọng đối với chất lượng thảo luận. Trung tâm cần tiếp tục đầu tư hệ thống phòng học thông minh, trang thiết bị nghe, nhìn hiện đại, mạng internet ổn định, thư viện điện tử và nguồn học liệu mở về quốc phòng, an ninh. Đồng thời, cần xây dựng môi trường học tập dân chủ, cởi mở, tôn trọng ý kiến đa chiều nhưng vẫn giữ vững nguyên tắc, kỷ cương sư phạm, giúp sinh viên mạnh dạn thể hiện quan điểm cá nhân trên tinh thần khoa học, cầu thị và tôn trọng lẽ phải.

Sáu là, cần đáp ứng yêu cầu về đội ngũ giảng viên, nhân tố quyết định hiệu quả của hoạt động thảo luận. Giảng viên phải là người có trình độ chuyên môn vững, am hiểu sâu sắc về đường lối, quan điểm quốc phòng, an ninh của Đảng, có năng lực tổ chức, dẫn dắt và gợi mở vấn đề, đồng thời thành thạo công nghệ thông tin, phương pháp sư phạm hiện đại. Trung tâm cần có kế hoạch bồi dưỡng, tập huấn định kỳ, tổ chức hội thảo chia sẻ kinh nghiệm giảng dạy và trao đổi học thuật giữa các giảng viên trong và ngoài đơn vị, nhằm không ngừng nâng cao năng lực tổ chức thảo luận học phần một cách sáng tạo, hiệu quả và hấp dẫn.

III. KẾT LUẬN

Hoạt động thảo luận trong học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc hình thành tri thức, thái độ và năng lực chính trị, xã hội cho sinh viên, góp phần trực tiếp vào mục tiêu giáo dục toàn diện con người Việt Nam trong

Chúng tôi xin trân trọng cảm ơn Trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên đã cấp kinh phí hỗ trợ cho nghiên cứu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Giáo trình Giáo dục quốc phòng và an ninh dành cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
- Bộ Quốc phòng (2018), *Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2013 và các văn bản hướng dẫn thi hành*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập I, II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- Phạm Hồng Hải (2021), “Đổi mới phương pháp giảng dạy học phần Đường lối quốc phòng và an ninh trong bối cảnh chuyển đổi số”, *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, số 8/2021, tr. 37–40.
- Võ Minh Sơn (2023), “Một số giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận học phần Đường lối quốc phòng và an ninh tại các trung tâm GDQP&AN”, *Tạp chí Giáo dục Quốc phòng và An ninh*, số 6/2023, tr. 22–27.

thời kỳ mới. Qua thảo luận, sinh viên không chỉ nắm vững nội dung cơ bản của đường lối quốc phòng và an ninh, mà còn phát triển năng lực tư duy phản biện, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng trình bày, xử lý tình huống và năng lực vận dụng lý luận vào thực tiễn. Đây là quá trình vừa mang tính nhận thức, vừa mang tính giáo dục sâu sắc, giúp sinh viên củng cố bản lĩnh chính trị, ý thức quốc phòng, an ninh, và trách nhiệm công dân đối với Tổ quốc.

Thực tiễn tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên cho thấy, hoạt động thảo luận học phần này đã có nhiều đổi mới tích cực, song vẫn cần tiếp tục hoàn thiện để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục, đào tạo trong thời kỳ chuyển đổi số và hội nhập quốc tế. Việc nâng cao hiệu quả hoạt động thảo luận đòi hỏi sự đồng bộ từ nhận thức, phương pháp, đội ngũ giảng viên, cơ sở vật chất, cho đến cơ chế quản lý và đánh giá. Trong đó, trọng tâm là phải bảo đảm định hướng chính trị, tư tưởng vững vàng, đổi mới phương pháp tổ chức dạy học, phát huy vai trò chủ thể sáng tạo của sinh viên và tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quá trình giảng dạy.

Từ các yêu cầu đã được phân tích, có thể khẳng định rằng: Tăng cường và nâng cao chất lượng hoạt động thảo luận học phần Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam không chỉ nhằm đổi mới phương pháp dạy học, mà còn là bước đi chiến lược góp phần củng cố nền tảng tư tưởng, bồi dưỡng năng lực công dân và trách nhiệm quốc gia cho thế hệ trẻ. Đây cũng là cách thiết thực để Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên khẳng định vai trò tiên phong trong công tác giáo dục quốc phòng, an ninh, góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân vững mạnh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn mới.